NAATSORSUEQQISSAARTARFIK
GRØNLANDS STATISTIK STATISTICS GREENLAND

Socialstatistik

10. august 2018

Modtagere af offentlige pensioner 2017

Herværende publikation beskriver modtagerne af offentlig alders- og førtidspension.

Publikationens struktur
I publikationen opgøres antallet af alders- og førtidspensionister i december måned i årene 2013-2017.

I publikationens kapitel 2 opridses hovedtallene for alders- og førtidspensionister. Kapitel 2 opsummerer et udvalg af de i alt 11 statistikbanktabeller, der udgives i tilknytning til herværende statistik. I statistikbanktabellerne er der fokus på pensionisternes køn, alder og bopæl. Desuden er der fokus på om pensionisterne modtager pension som enlig eller par, om der fortages reduktioner i pensionistens grundbeløb på baggrund af egen eller partnerens indtægter og om pensionisten modtager reduceret grundbeløb (lommepenge) fordi vedkommende bor på alderdomshjem eller anden social døgninstitution.

I Kapitel 3 fokuseres der på til- og afgang fra gruppen af pensionister i forhold til nærmest foregående år. Kapitel 3 er baseret på 2 statistikbanktabeller om til- og afgang fra gruppen af pensionister, der udgives i tilknytning til herværende statistik.

I kapitel 4 opridses lovgrundlaget og kriterierne for tildeling af offentlige pensioner. Fra 1. januar 2016 er alderspensionen ændret. Den vigtigste ændring er, at der er indført et grundbeløb, der er uafhængigt af samlevers indkomst, men af egen biindtægt. Pr. 1. juli 2016 trådte førtidspensionsreformen i kraft. Alle førtidspensionisters erhvervsevne skal vurdere hvert femte år. Pensionen gives efter personens erhvervsevne og er opdelt i højeste, mellemste og laveste satser.

Fra 1.januar 2017 er aldersgrænsen for alderspension hævet fra 65 til 66 år. Dette betyder, at det nedre aldersinterval i statistiktabellerne for alderspensionister er 65-69 år for 2011-16, og 66-69 år for 2017. Dette interval er under et benævnt “Yngre end 70 år”. Ligeledes optræder nu for førtidspensionister aldersgruppen “65+”, der i 2017 kun omfatter personer på præcis 65 år.

Statistikken er dannet på baggrund af udtræk af data fra de kommunale it-systemer, Grønlands Statistiks befolkningsregister og det offentliges lønsystem samt særudtræk over offentlige pensioner. I kapitel 5 redegøres der for datagrundlaget og databehandlingen samt metodiske problemstillinger.

Forskelle til andre opgørelser
Grønlands Statistik udgiver statistikken "Modtagere af sociale ydelser 2015", med andre tal for antallet af modtagere af alderspension og førtidspension. Forskellen i opgørelsesmetoderne fremgår af kapitel 5. Denne publikation er nu ophørt og er erstattet af udover den nærværende publikation, "Modtagere af midlertidige indkomsterstattende ydelser 201X", Modtagere af boligsikring 201X" samt "Modtagere af børnetilskud 201X".

Statistikbanken
I statistikbanken er der mulighed for at lave særudtræk af statistikken ved at kombinere variable som bopæl, ydelsestype, alder, køn, år samt pensionens størrelse.

Modtagere af pensioner i december i årene 2013-2017

I herværende statistik opgøres en person som pensionsmodtager, hvis personen er bosat i Grønland 1.december i det aktuelle år, og der både i det offentlige lønsystem og i det kommunale regnskabssystem er registeret udbetalinger af grundbeløb for alderspension eller førtidspension, som kan henføres til december måned i det pågældende regnskabsår.

I december 2017 modtog 3.789 personer alderspension. 380 af alderspensionsmodtagerne modtog et reduceret grundbeløb (lommepenge) som supplement til kost og logi, fordi de boede på plejehjem eller social døgninstitution. Hovedparten af de resterende alderspensionister, i alt 1.842 personer, modtog alderspension som enlig, mens 1.567 personer modtog alderspension som par. I alt 2.280 personer modtog førtidspension i december. Hovedparten af førtidspensionisterne, i alt 1.219 personer, modtog pension som enlige.

Oversigt 1: Modtagere af offentlige pensioner fordelt på pensionsform

Alderspension	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Enlig	1812	1805	2010	1938	1842
Par	1498	1493	1369	1679	1567
Institution	359	373	379	381	380
I alt	**3669**	**3671**	**3758**	**3998**	**3789**
Førtidspension	**2013**	**2014**	**2015**	**2016**	**2017**
Enlig	1509	1508	1447	1190	1219
Par	972	916	873	926	917
Institution	138	141	137	133	144
I alt	**2619**	**2565**	**2457**	**2249**	**2280**

Kilde: Grønlands Statistik- se tal i Statistikbanken (http://bank.stat.gl/SODPEN5)

Sammenlignes antallet af pensionsmodtagere med folketallet ses det, at der er relativt flest førtidspensionister i Nanortalik, Paamiut, Qeqertarsuaq og Ittoqqortoormiit, hvor 11 pct. af befolkningen mellem 18 og 65 år modtager førtidspension. I Nuuk er det tilsvarende tal 4 pct. På landsplan modtager 91 pct. af befolkningen over 65 år alderspension. Nuuk ligger lavest med en andel på 81 pct., mens Paamiut ligger højest med en andel på 99 pct.

Oversigt 2: Pensionister fordelt på distrikter (dec. 2017)

	Alderspension	% af aldersgrp.	Førtidspension	% af aldersgrp.
Nanortalik	186	93	122	11
Qaqortoq	273	91	125	6
Narsaq	197	95	93	9
Paamiut	169	99	102	11
Nuuk	729	81	512	4
Maniitsoq	299	95	148	7
Sisimiut	430	91	182	4
Kangaatsiaq	71	96	62	8
Aasiaat	281	94	183	8
Qasigiannguit	126	96	44	6
Ilulissat	349	90	219	7
Qeqertarsuaq	116	95	63	11
Uummannaq	175	93	90	6
Upernavik	174	96	119	7
Qaanaaq	50	89	49	10
Tasiilaq	148	90	140	8
Ittoqortoormiit	16	94	27	11
I alt	**3789**	**91**	**2280**	**6**

Kilde: Grønlands Statistik- se tal i Statistikbanken (http://bank.stat.gl/SODPEN2 og http://bank.stat.gl/SODPEN3)

Andelen af befolkningen der modtager førtidspension er stigende med alderen. Således modtager 24 pct. af befolkningen på 65 år førtidspension. Andelen af befolkningen, der modtager alderspension er over 90 pct. for aldersgruppen over 70 år.

Oversigt 3: Pensionister fordelt på køn og alder (dec. 2017)

Førtidspension	Mand	Kvinde	I alt	Andel (%)
18-24 år	37	37	74	1
25-34 år	107	85	192	2
35-44 år	126	82	208	3
45-54 år	327	302	629	7
55-64 år	510	558	1068	15
65+ år	59	50	109	24
I alt	**1166**	**1114**	**2280**	**6**
Alderspension	**Mand**	**Kvinde**	**I alt**	**Andel (%)**
Yngre end 70 år	661	560	1221	82
70-74 år	653	573	1226	93
75-79 år	379	410	789	96
80-89 år	212	306	518	99
90+ år	11	24	35	100
I alt	**1916**	**1873**	**3789**	**91**

Kilde: Grønlands Statistik- se tal i Statistikbanken (http://bank.stat.gl/SODAPE1) og (http://bank.stat.gl/SODFPE1)

Tilgang- og afgang af pensionsmodtagere

Det er særlig relevant at se på tilgang og afgang fra gruppen af pensionister. Nedenstående oversigt 4 og 5 viser til og afgang fra gruppen af henholdsvis alderspensionister og førtidspensionister i perioden 2014-2017. Personer der ophører med at få pension i 2016 er personer, der modtog pension i 2015 men

ikke i 2016, mens nye pensionsmodtagere i 2016 er personer der modtog pension i 2016 men ikke i 2015.

Oversigt 4: Tilgang og afgang af alderspensionister 2014 -2017

	2014		2015		2016		2017	
	Tilgang	Afgang	Tilgang	Afgang	Tilgang	Afgang	Tilgang	Afgang
Yngre end 70 år	259	78	373	78	457	61	99	92
70-74 år	20	68	17	85	53	81	20	91
75-79 år	7	60	3	56	16	74	6	71
80-89 år	3	77	3	81	9	76	3	75
90+ år	0	4	0	9	1	4	0	8
I alt	**289**	**287**	**396**	**309**	**536**	**296**	**128**	**337**

Kilde: Grønlands Statistik- se tal i Statistikbanken (http://bank.stat.gl/SODAPE3)

Oversigt 5: Tilgang og afgang af førtidspensionister 2014 -2017.

	2014		2015		2016		2017	
	Tilgang	Afgang	Tilgang	Afgang	Tilgang	Afgang	Tilgang	Afgang
18-24 år	13	1	12	1	17	3	27	4
25-34 år	9	8	5	7	18	9	11	10
35-44 år	10	7	12	11	8	22	9	8
45-54 år	55	38	40	33	50	94	27	33
55-64 år	77	164	80	205	79	252	94	94
65+	0	0	0	0	0	0	12	0
I alt	**164**	**218**	**149**	**257**	**172**	**380**	**180**	**149**

Kilde: Grønlands Statistik- se tal i Statistikbanken (http://bank.stat.gl/SODFPE3)

I perioden 2014 til 2016 har afgangen fra førtidspension ligget på gennemsnitligt 285 personer, mens tilgangen gennemsnitligt har været på 162 personer. I 2014-16 har nettotilgangen af alderspensionister været stigende; fra 12 i 2014 til 240 i 2016. I 2017 var nettotilgangen af alderspensionister negativ, på minus 209 personer.

Fra 2016 til 2017 ses en 45% reduktion i afgangen af førtidspensionister.

Den hævede grænse for alderspension bevirker, at 109 personer i 2017 forbliver et år længere på førtidspension i stedet for at overgå til alderspension.

39 personer er dog i 2017 registreret som alderspensionister før det fyldte 66. år. Disse indgår i det samlede tal på 3.789, men hvor AP – statistikbanktabellerne indeholder feltet "% af aldersgruppe", er de 39 personer ikke medregnet, da procenttallet ellers ville blive misvisende. Dette vedrører statistikbanktabellerne SOXAPE1 og SOXPEN2 samt Oversigt 2 i herværende publikation.

For alderspensionister er den største tilgang af ny modtagere personer, der når pensionsalderen på 66 år. Tilsvarende er der en stor afgang af førtidspensionister når de fylder 66 år og overgår til alderspension.

2016 -lovændringen gør, at alle har mulighed for at få alderspensions grundbeløb, hvis biindtægten ikke overstiger 221.111 kr. for enlige og 220.667 kr. for par.

Lovgrundlag

Nedenfor følger en kort gennemgang af lovgrundlaget for alders- og førtidspension. For yderligere oplysninger henvises der til Departementet for Social Anliggender, Familie, Ligestilling og Justitsvæsen på Selvstyrets hjemmeside, http://naalakkersuisut.gl, hvor der findes en liste over gældende lovgivning på det sociale område og hvor der er mulighed for at se og downloade forordninger, bekendtgørelser m.v.

Alderspension
Fra 2010-2016 kunne personer, der var fyldt 65 år, tilkendes alderspension. Fra 1.januar 2017 er denne aldersgrænse hævet til 66 år.

Førtidspension
Førtidspension kan tilkendes personer, hvis erhvervsevne er varigt nedsat af fysiske, psykiske og/eller sociale årsager. Førtidspension kan tilkendes personer, som er fyldt 18 år, men som endnu ikke er fyldt 65 år. Ligeledes kan personer, som endnu ikke er fyldt 18 år tilkendes førtidspension, når ansøgeren har forsørgelsespligt over for ægtefælle, registreret partner eller barn.

Datagrundlag og metode

Pensionsstatistikkens data stammer fra det offentlige lønsystem. Desuden anvendes data fra de kommunale it-systemer og fra Grønlands Statistiks befolkningsregister.

Dataudtrækkene er foretaget fra administrative registre, der ikke er opbygget med statistiske formål for øje, hvilket nødvendiggør en efterfølgende omstrukturering og validering.

Afgræsning af population
Nærværende statistik omhandler kun personer, der i Grønlands Statistiks befolkningsregister er opført som bosiddende i Grønland ultimo året indenfor den kommunale inddeling. Personen regnes som bosiddende på den lokalitet, der er angivet i befolkningsregisteret. Lokaliteten i befolkningsregisteret kan være en anden lokalitet end den lokalitet, der er angivet i kommunernes regnskabssystem.

Alder
Alder er opgjort ultimo november i det pågældende år. Alderspension kan tildeles fra måneden efter en person er fyldt 65 år. Alle personer, der er fyldt 65 år ultimo november kan således søge om alderspension i december, mens

alle personer der er under 65 år ultimo november kan være berettiget til alderspension.

Metode
Opgørelsen af pensionsmodtagere baseres på et udtræk fra kommunernes regnskabssystem Winformatik. Fra regnskabssystemet udtrækkes bogføringer på personer, der konteres på konti der vedrører udbetalinger af grundbeløbet for alderspension eller førtidspension. Der arbejdes alene med konteringer, hvor det ud fra konteringsteksten kan konstateres, at optjeningsperioden er december måned i det pågældende regnskabsår. Fra konteringerne fremgår det, om udbetalingen vedrører et reduceret grundbeløb (lommepenge) som udbetales til pensionister med bopæl på institutioner herunder plejehjem og alderdomshjem.

Fra det offentlige hentes lønsystem oplysninger om medtagerens pensionstype dvs. om der er tale om en enlig pensionist eller en pensionist i parforhold. Størrelsen af pensionsbeløbet til pensionister i parforhold afhænger af partnerens indkomst og hvorvidt partneren selv er alderspensionist eller førtidspensionist. Størrelsen af pensionsbeløbet til enlige afhænger kun af egne biindtægter.

Oplysninger fra det offentlige lønsystem er udgangspunkt fra statistikken, mens oplysninger fra kommunernes regnskabssystem anvendes til fejlsøgning.

Forskelle til andre opgørelser
Grønlands Statistik har i en længere årrække udgivet publikationen ”Modtagere af sociale ydelser 20XX”. Forskellen fra denne udgivelse og ”Modtagere af sociale ydelser 20XX” er, at der tælles alle personer der modtagere pension på et tidspunkt i løbet af et år, hvorimod nærværende publikation kun omfatter personer, der bor i Grønland ultimo året og som modtager pension i december. Derfor medtælles eksempelvis ikke modtagere, der er døde eller udvandret ultimo år, ligesom en person i december måned kun kan være registeret som modtager af enten alderspension eller førtidspension.

Andre forskelle mellem opgørelsen i nærværende publikation og ”Modtagere af sociale ydelser 2015” kan begrundes med forskellige kilder og forskellige metoder til validering af data.

Det særudtræk af pensioner 2016 har alle oplysninger, som er nævnt ovenfor, hvorfor det ikke er nødvendigt at samkøre med andre systemer end befolkningsregistret. Dog er 2016 tallene moderet i forhold til tidligere års opgørelse, så sammenligneligheden bevaret så vidt muligt.

Kommuner og distrikter
Den 1. januar 2009 blev de 18 gamle kommuner lagt sammen til fire større kommuner. Denne publikation benytter en opdeling der følger de gamle kommuner som benævnes distrikter. Distrikterne omfatter hovedbyen samt de tilhørende bygder og fåreholdersteder. Sammenhængen mellem de to inddelinger ses nedenstående oversigt.

Tabel 1. Kommuner og distrikter

Kommune	Kommune Kujalleq	Kommuneqarfik Sermersooq	Qeqqata Kommunia	Qaasuitsup Kommunia
Distrikt	Nanortalik Qaqortoq Narsaq	Ivittuut Paamiut Nuuk Tasiilaq Ittoqqortoormiit	Maniitsoq Sisimiut	Kangaatsiaq Aasiaat Qasigiannguit Ilulissat Qeqertarsuaq Uummannaq Upernavik Qaanaaq

Signatur forklaring:
… Oplysninger foreligger ikke
.. Oplysninger for usikre til at angives eller diskretionshensyn
. Tal kan efter sagens natur ikke forekomme
0 Mindre end halvdelen af den anvendte enhed
- Nul
* Foreløbigt eller anslået tal

Eventuel henvendelse
Sune Steenskjold
E-mail: sust@stat.gl

Socialstatistik

Grønlands Statistik
Postboks 1025 · 3900 Nuuk
Tlf.: +299 34 57 70 · Fax: +299 34 57 90
www.stat.gl · e-mail: stat@stat.gl

NAATSORSUEQQISSAARTARFIK
GRØNLANDS STATISTIK STATISTICS GREENLAND